

[Socialministeren]

forsørgelsespligt over for, dvs. ægtefælle og børn under 18 år. *Ingen kan få kontanthjælp til forsørgelse af sine forældre.*

De familiesammenførte forældre kan derimod som selvstændige ansøgere under ophold her i landet få økonomisk hjælp, når de i en given situation ikke har andre forsørgelsesmuligheder. Det særlige for de familiesammenførtes situation i forhold til kontanthjælpsreglerne består i, *at de kan være afskåret fra hjælp*, fordi en søn eller datter i overensstemmelse med en garantierklæring forsørger dem, uanset at børn efter dansk rets almindelige regler ikke har forsørgelsespligt over for deres forældre.

En sådan særlig forsørgelsespligt, der er stiftet ved underskrivelsen af en garantierklæring, har alene virkning for *underskriveren* og altså ikke for dennes ægtefælle, som i medfør af lov om ægteskabets retsvirkninger, § 25, alene hæfter for egen gæld og egne forpligtelser. Kun i tilfælde, hvor ægtefællen særskilt har påtaget sig en forpligtelse for den andens gæld, er der tale om fælles hæftelse.

Spørgsmål om ydelse af hjælp efter bistandsloven opstår i de tilfælde, hvor forældrene ikke selv har det fornødne til forsørgelsen og en garant ikke overholder sin garantforpligtelse.

Det er Socialministeriets opfattelse, at en garant, når vedkommende har midler til det, skal fastholdes på sin forpligtelse efter garantierklæringen. Der har i en længere årrække været en ordning, hvorefter Socialministeriet kan give hel eller delvis dispensation for garantierklæringen, hvis garanten ikke har midler til at opfylde garantforpligtelsen. Efter praksis får garanten fuld dispensation, hvis garanten lever af kontanthjælp efter bistandslovens § 37 eller ikke har indtægter, der overstiger kontanthjælpsniveauet. Overstiger garantens indtægter dette niveau, men ikke så meget, at den overskydende indtægt kan dække den fulde hjælp til forældrene, gives der delvis dispensation, således at det kun påhviler garanten at yde bidrag til forældrene med et beløb svarende til indtægten ud over *garantens* kontanthjælpsniveau. Dette beløb fradrages herefter efter den almindelige regel i bistandslovens § 38 om fradrag for indtægter i den kontanthjælp, der må ydes *til forældrene*.

Afgørelser efter lovens § 4, om der skal tilbydes hjælp til hjemsendelse, træffes efter et konkret skøn over, om pågældende bør hjemsendes eller ligestilles med en dansk statsborger. Ved denne vurdering lægges der efter praksis vægt på bl.a. varigheden af opholdet her i landet, på helbredsmæssige forhold, graden af tilknytning hertil i forhold til tilknytning til hjemlandet, samt om familien er her i landet.

Når en forælder efter familiesammenføringsreglerne i udlændingeloven har ret til at komme ind i landet og få opholdstilladelse med henblik på varigt ophold, har Socialministeriet skønnet, at udgangspunktet i sådanne sager er, at der ikke skal ske hjemsendelse. Afgørelse i disse sager var tidligere delegeret til Socialstyrelsen, der nu er nedlagt. I Socialstyrelsens cirkulæreskrivelse nr. 3 af 20. april 1989 om indberetning i henhold til bistandslovens § 4 har styrelsen meddelt kommunerne, at de ikke skal foretage indberetning i en række tilfælde, hvor der efter praksis ikke træffes beslutning om hjemsendelse af forsørgelsesmæssige grunde. Dette gælder f.eks., hvis ansøgeren er omfattet af bestemmelserne i bistandslovens § 134, stk. 3, hvorefter staten afholder udgifter efter bistandsloven til flygtninge og personer, der af lignende grunde er kommet til landet. Det gælder bl.a. personer, der har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 4, som følge af tilknytning til en i Danmark fastboende person, når denne person selv er kommet til landet efter bestemmelserne i udlændingelovens §§ 7-8, eller når tilknytningen kan føres tilbage til en sådan person. Et eksemplar af cirkulæreskrivelsen vedlægges. (Ikke optrykt her).

Det skal endelig oplyses, at der i den seneste tid har været en ikke uvæsentlig stigning i antal sager, hvor der søges om dispensation fra en garantierklæring, og hvor garanten ved underskrivelsen ikke havde nogen aktuel forsørgelsesevne, f.eks. fordi vedkommende modtog kontanthjælp eller var under uddannelse, jf. herved det ovenfor nævnte om Direktoratet for Udlændinges praksis.

Jeg vil i øvrigt bemærke, at spørgsmålet om hjælp efter det sociale system og reglerne i udlændingeloven skal ses i sammenhæng, og jeg kan herved pege på, at behovet for at se nærmere på reglerne om familiesammenføring af forældre udtrykkeligt er nævnt i justitsministe-